

Akerlie, Iben: **Poletje, ko se je zgodilo vse.**

Prev. Marija Zlatnar Moe. Dob: Miš, 2026, 149 str.

| P – 2. stopnja

| mladostniki - odraščanje / rasizem / prijateljstvo / babice (sorodstvo) / dekleta / počitnice / pogum / zaljubljenost / družine / Afganistan / vojna / izgube / smrt – matere / podeželje

Sučuten problemski roman za bralce v 2. in 3. triletju, za pogovore, tudi za medgeneracijsko branje, za branje za bralno značko. 😊

Roman je prvoosebna pripoved najstnice Nore, ki iz poglavja v poglavje vse bolj »odrašča«. 😊

Nora mora med počitnicami k babici, ki živi odmaknjeno, zato je zelo nesrečna, toda doživi »poletje, ko se je zgodilo vse.« To »vse« pomeni odraščanje: spozna, zakaj sta mama in babica (njena mama) odtujeni; zve, da je bila babica vojna dopisnica in tudi to, kaj usodnega se ji je zgodilo v Afganistanu; sreča vrstnika Abbasa, afganistanskega fanta in prijateljstvo med njima se razvija v nežno ljubezen; skupaj doživljata nepozabne dneve bližine v gozdu in koči, ki ni njuna; Nora spozna, kaj je tuja lastnina in kaj to praktično pomeni; pretresena je ob srečanju z rasizmom; sooči se tudi s tem, da ni vedno dovolj pogumna, da bi se postavila zoper krivico in na stran tistega, ki potrebuje podporo.

Spodbude za branje:

V spodbudo preberem kaj s hrbtne strani knjige.

Ko knjigo preberemo, si izmenjamo prve vtise. Nam je bila všeč? Kako smo se počutili ob branju Norinih stisk (npr. da je morala k babici, čeprav si tega ni želela)?

Vodim pogovor tako, da se vendarle vsaj dotaknemo »vsega«, kar sem navedla v kratki predstavitvi, seveda pa predvsem tistega, kar je vznemirilo mlade bralce. Poskušam jih

pritegniti k razmišljanju, kako bi ravnali oni, mogoče kako drugače? Npr.: bi uporabljali koč, čeprav gre za tujo lastnino? Kako bi se postavili po robu rasističnim izjavam neprijazne, celo hudobne Dorrit? Se jim zdi prav, da je Nora povedala Abassu resnico o smrti njegove mame? Kako bi ravnali ob spoznanju, zakaj sta mama in babica odtujeni?

Če gre za medgeneracijsko skupino, odrasle oz. starejše spodbujamo, da sproti ob vsakem vprašanju povedo svoje mnenje. Prav tako sproti ali pa vendarle šele na koncu pogovora pregledamo razlike med mnenji mladih in odraslih bralcev.

Zgodbo lahko učenci tudi poustvarijo: pripoveduje jo Abbas; ali pa se Nora in Abbas pogovarjata o tem, kaj vse sta doživela v tem poletju. Lahko si predstavljajo, kako mama pojasni, zakaj je Nori dovolila na počitnice k babici, medtem ko je Nora to doživela kot prisilo.

Učenke in učenci pripovedujejo – seveda, če res želijo – svoje izkušnje o podobnih odločilnih »poletjih, ko se jim je zgodilo vse«. V MG srečanjih prav tako pozovemo odrasle oz. starejše bralce, da nam kaj povedo o svojih pomembnih »poletjih«. Ali so ključni dogodki v »odraščanju« podobni v vseh časih in prostorih? So naši starši in stari starši odraščali drugače? Kaj je bilo enako, kaj pa vendarle drugače? Ali je sploh možno primerjati in združevati osebne izkušnje, ko pa je vsak človek drugačen, poseben in enkratni?

Nadaljnje spodbude za branje:

Spomnila sem se na več mladinskih romanov, ki imajo »poletje« v naslovu ali med vsebinskimi gesli, in kakor se spomnim, so bila tudi tista poletja odločilna za glavne osebe. Izbrala sem samo tiste, ki so predstavljeni v Priporočilnici:

Tihi-Stepanić, Jasminka: Poletje na jezeru Čiče. Prev. Damijan Šinigoj. Dob: Miš, 2023, 179 str.
<https://www.bralnznacka.si/sl/priporocene-knjige/poletje-na-jezeru-cice>

Gmehling, Will: Poletje na bazenu. Prev. Alexandra Natalie Zaleznik. Dob: Miš, 2022, 141 str.
<https://www.bralnznacka.si/sl/priporocene-knjige/poletje-na-bazenu>

Carnavas, Peter: Moj brat Ben. Ilustr. avtor. Prevod Andrea Potočnik. (Skrivnost, 2024), 203 str.
<https://www.bralnznacka.si/sl/priporocene-knjige/moj-brat-ben>

Kaurin, Marianne: Na jugu. Prev.: Darko Čuden. Hlebce: Zala, 2024, 190 str.
<https://www.bralnznacka.si/sl/priporocene-knjige/na-jugu>

Bi te romane prebrali in jih primerjali med seboj? Razdelimo jih med več bralcev, npr. dvojice preberejo po en roman.

Bralci prispevajo predloge romanov, v katerih je dogajalni čas poletje. Katere bodo prispevali mladi bralci in katere starejši?

Spomnila sem se na roman Braneta Dolinarja z naslovom *Dvojne počitnice*. V njem se dvojčka na sredini poletnih počitnic izmenjata in tako oba doživita pol počitnic pri mami in pol pri očku, kar sicer ni bilo v načrtu njunih staršev. Podobno torej kot *Dvojčici* Ericha Kästnerja. Sem pač ena starejših bralk. 😊 Spomnim se tudi, da sem včasih uporabljala spodbudo, da kdor bere med počitnicami, so to zanj »dvojne počitnice«. To pa še vedno drži! (In komaj čakam poletne počitnice, da bom lahko brala, kar bom želela. 😊)

mag. Tilka Jamnik